

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 21, 2015

Nummer 21, 2015

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1503](#) 09-06-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1500](#) 09-06-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1502](#) 09-06-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1498](#) 09-06-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1494](#) 09-06-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1496](#) 09-06-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1497](#) 09-06-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1492](#) 09-06-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1491](#) 09-06-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1495](#) 09-06-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1504](#) 09-06-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1493](#) 09-06-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1505](#) 09-06-2015

RECHTSPRAAK

Belang bij cassatieberoep niet evident, gezien de hoogte van de opgelegde straf.

Het tweede middel klaagt over de kwalificatie die het hof heeft gegeven aan de bewezenverklaring. Het voert daartoe aan dat het hof het bewezenverklaarde heeft gekwalificeerd als 'openlijk in vereniging geweld plegen tegen personen, terwijl dat geweld zwaar lichamelijk letsel ten gevolge heeft', terwijl de tenlastelegging en de bewezenverklaring – voor zover hier van belang – slechts inhouden dat openlijk in vereniging geweld is gepleegd. Het vierde middel klaagt dat het hof, door een niet bewezenverklaarde strafverzwarende omstandigheid bij de strafoplegging te laten meewegen, van een te hoog strafmaximum is uitgegaan.

De hiervoor onder 2.2.3 weergegeven kwalificatie vindt niet haar grondslag in de bewezenverklaring. Daarover klaagt het tweede middel terecht. Gelet echter op de door het hof opgelegde straf en het op het bewezenverklaarde feit gestelde strafmaximum, alsmede in aanmerking genomen dat geen rechtsregel eraan in de weg staat dat de rechter (binnen de grenzen van het strafmaximum voor het bewezenverklaarde feit) bij de strafoplegging ten nadele van de verdachte rekening houdt met een omstandigheid die, hoewel dat had gekund, niet als strafverzwarende omstandigheid is tenlastegelegd en bewezenverklaard, terwijl in cassatie niet is bestreden dat van die omstandigheid ter terechtzitting is gebleken, is het belang van de verdachte bij haar cassatieberoep op dit punt niet evident. De schriftuur bevat evenwel niet de in HR 11 september 2012, ECLI:NL:HR:2012:BX0146, NJ 2013/241, r.o. 2.6.2 bedoelde, in zo een geval vereiste toelichting met betrekking tot het belang bij het ingestelde cassatieberoep en het – rechtens te respecteren – belang bij vernietiging van de bestreden uitspraak en terugwijzing van de zaak naar het hof met het oog op een nieuwe behandeling.

De Hoge Raad is – ook overigens – van oordeel dat de aangevoerde klachten geen behandeling in cassatie rechtvaardigen omdat de partij die het cassatieberoep heeft ingesteld klaarblijkelijk onvoldoende belang heeft bij het cassatieberoep dan wel omdat de klachten klaarblijkelijk niet tot cassatie kunnen leiden.

De Hoge Raad zal daarom – gezien artikel 80a van de Wet op de rechterlijke organisatie en

gehoord de procureur-generaal – het beroep niet-ontvankelijk verklaren.

De Hoge Raad verklaart het beroep in cassatie niet-ontvankelijk.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 09-06-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1505

Zaaknummer: 14/03143

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en Y. Buruma

Advocaten: P.R. de Korte

Wetsartikelen: 141 Sr

RECHTSPRAAK

Vrijstelling van de inschrijfplicht als bedoeld in artikel 5 Leerplichtwet.

Het middel klaagt dat het hof ten onrechte heeft geoordeeld dat de verdachte met vrucht een beroep kon doen op een vrijstelling van de verplichting dat de jongere over wie de verdachte het gezag uitoefende, als leerling van een school was ingeschreven als bedoeld in artikel 5 aanhef en onder b Leerplichtwet 1969 (hierna ook: Lpw).

In 's hofs overwegingen ligt besloten dat de bij de verdachte levende bezwaren moeten worden aangemerkt als overwegende bedenkingen in de zin van artikel 5 aanhef en onder b Leerplichtwet 1969 tegen de richting van het onderwijs op alle binnen een redelijke afstand van de woning gelegen scholen. Nu de juistheid van dit oordeel niet is bestreden, moet daarvan in cassatie worden uitgegaan.

Het stelsel van de Leerplichtwet 1969 voorziet in beginsel niet in de mogelijkheid dat na ommekomst van de eerste leerplichtige periode dan wel het eerste leerplichtige schooljaar waarin geen kennisgeving is of kon worden gedaan houdende de verklaring dat, kort gezegd, tegen de richting van het onderwijs op alle op redelijke afstand van de woning gelegen scholen overwegende bedenkingen bestaan, voor een volgend schooljaar een dergelijke kennisgeving wordt gedaan teneinde alsnog een vrijstelling te verkrijgen (vgl. HR 17 april 2012, ECLI:NL:HR:2012:BV9201, *NJ* 2012/270).

De memorie van antwoord bij het wetsvoorstel dat heeft geleid tot voormelde wet houdt met betrekking tot mogelijke uitzonderingen het volgende in:

'Artikel 8, tweede lid. Inderdaad betekent deze bepaling, dat, wanneer een kind eenmaal op een school is geplaatst, het niet meer voor de vrijstelling bedoeld in dit artikel in aanmerking komt, tenzij het verhuist of er geen school voor voortgezet onderwijs is binnen redelijke afstand van de woning van dezelfde richting als de school voor gewoon lager onderwijs'. (*Kamerstukken II* 1967/68, 9039, 5, p. 14)

Deze in de memorie van antwoord bedoelde uitzondering heeft kennelijk het oog op de situatie waarin het door veranderde omstandigheden van prangende aard niet meer mogelijk is de jongere in te schrijven op een school met een richting van het aldaar gegeven onderwijs

waartegen geen overwegende bedenkingen bestaan, terwijl er binnen redelijke afstand van de woning geen andere school is waarop onderwijs wordt gegeven waartegen geen richtingsbezwaren bestaan. Deze uitzondering doet zich voor in de in de memorie van antwoord genoemde gevallen of in het geval dat de school waarop de jongere in het jaar voorafgaand aan de hiervoor bedoelde kennisgeving was ingeschreven, sluit. Dan richt de verklaring zich immers niet tegen (de richting van het onderwijs op) de school waarop de jongere in het jaar daaraan voorafgaand ingeschreven is geweest.

In het onderhavige geval is de jongere niet ingeschreven geweest op een school binnen redelijke afstand van de woning, maar op een school daarbuiten. De verklaring inhoudende de overwegende bedenkingen tegen de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning gelegen scholen, richt derhalve niet tegen de richting van de school waarop de leerling was ingeschreven. Blijkens de vaststelling van het hof doet zich hier kennelijk een uitzonderlijk geval voor dat op één lijn kan worden gesteld met de in de memorie van antwoord genoemde gevallen zodat alsnog met vrucht een beroep op vrijstelling op grond van artikel 5 aanhef en onder b Lpw kon worden gedaan omdat het voor de verdachte wegens veranderde omstandigheden van prangende aard niet meer mogelijk is de jongere in te schrijven op een school met een richting van het aldaar gegeven onderwijs waartegen geen overwegende bedenkingen bestaan.

Dit oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting zodat het middel faalt.

's Hof's oordeel steunt naar de kern gezien op de – door het Hof niet nader onderzochte – omstandigheid dat de reisafstand tussen de woning en de school in Meppel waar de in de tenlastelegging genoemde jongere was ingeschreven, door veranderde omstandigheden 'te bezwaarlijk' is geworden. Dat te dezen sprake is van veranderde omstandigheden van prangende aard, in de zin als hiervoor onder 2.7 bedoeld, is, mede in aanmerking genomen dat de verdachte in dat verband niet meer heeft aangevoerd dan hiervoor onder 2.4 is weergegeven, zonder nadere motivering die ontbreekt, niet begrijpelijk. Het middel klaagt echter niet over dit motiveringsgebrek.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 09-06-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1491

Zaaknummer: 13/03136

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu, Y. Buruma, N. Jörg en V. van den Brink

Wetsartikelen: 5 Lpw

RECHTSPRAAK

Vrijstelling van de inschrijfplicht als bedoeld in artikel 5 Leerplichtwet.

Het middel klaagt dat het hof ten onrechte heeft geoordeeld dat de verdachte met vrucht een beroep kon doen op een vrijstelling van de verplichting dat de jongere over wie de verdachte het gezag uitoefende, als leerling van een school was ingeschreven als bedoeld in artikel 5 aanhef en onder b Leerplichtwet 1969 (hierna ook: Lpw).

In 's hofs overwegingen ligt besloten dat de bij de verdachte levende bezwaren moeten worden aangemerkt als overwegende bedenkingen in de zin van artikel 5 aanhef en onder b Leerplichtwet 1969 tegen de richting van het onderwijs op alle binnen een redelijke afstand van de woning gelegen scholen. Nu de juistheid van dit oordeel niet is bestreden, moet daarvan in cassatie worden uitgegaan.

Het stelsel van de Leerplichtwet 1969 voorziet in beginsel niet in de mogelijkheid dat na ommekomst van de eerste leerplichtige periode dan wel het eerste leerplichtige schooljaar waarin geen kennisgeving is of kon worden gedaan houdende de verklaring dat, kort gezegd, tegen de richting van het onderwijs op alle op redelijke afstand van de woning gelegen scholen overwegende bedenkingen bestaan, voor een volgend schooljaar een dergelijke kennisgeving wordt gedaan teneinde alsnog een vrijstelling te verkrijgen (vgl. HR 17 april 2012, ECLI:NL:HR:2012:BV9201, NJ 2012/270).

De memorie van antwoord bij het wetsvoorstel dat heeft geleid tot voormelde wet houdt met betrekking tot mogelijke uitzonderingen het volgende in:

'Artikel 8, tweede lid. Inderdaad betekent deze bepaling, dat, wanneer een kind eenmaal op een school is geplaatst, het niet meer voor de vrijstelling bedoeld in dit artikel in aanmerking komt, tenzij het verhuist of er geen school voor voortgezet onderwijs is binnen redelijke afstand van de woning van dezelfde richting als de school voor gewoon lager onderwijs'.

(*Kamerstukken II 1967/68, 9039, 5, p. 14*)

Deze in de memorie van antwoord bedoelde uitzondering heeft kennelijk het oog op de situatie waarin het door veranderde omstandigheden van prangende aard niet meer mogelijk

is de jongere in te schrijven op een school met een richting van het aldaar gegeven onderwijs waartegen geen overwegende bedenkingen bestaan, terwijl er binnen redelijke afstand van de woning geen andere school is waarop onderwijs wordt gegeven waartegen geen richtingsbezwaren bestaan. Deze uitzondering doet zich voor in de in de memorie van antwoord genoemde gevallen of in het geval dat de school waarop de jongere in het jaar voorafgaand aan de hiervoor bedoelde kennisgeving was ingeschreven, sluit. Dan richt de verklaring zich immers niet tegen (de richting van het onderwijs op) de school waarop de jongere in het jaar daaraan voorafgaand ingeschreven is geweest.

In het onderhavige geval is de jongere niet ingeschreven geweest op een school binnen redelijke afstand van de woning, maar op een school daarbuiten. De verklaring inhoudende de overwegende bedenkingen tegen de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning gelegen scholen, richt zich derhalve niet tegen de richting van de school waarop de leerling was ingeschreven. Blijkens de vaststelling van het hof doet zich hier kennelijk een uitzonderlijk geval voor dat op één lijn kan worden gesteld met de in de memorie van antwoord genoemde gevallen zodat alsnog met vrucht een beroep op vrijstelling op grond van artikel 5 aanhef en onder b Lpw kon worden gedaan omdat het voor de verdachte wegens veranderde omstandigheden van prangende aard niet meer mogelijk is de jongere in te schrijven op een school met een richting van het aldaar gegeven onderwijs waartegen geen overwegende bedenkingen bestaan.

Dit oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting zodat het middel faalt.

's Hof's oordeel steunt naar de kern gezien op de – door het hof niet nader onderzochte – omstandigheid dat de reisafstand tussen de woning en de school in Meppel waar de in de tenlastelegging genoemde jongere was ingeschreven, door veranderde omstandigheden 'te bezwaarlijk' is geworden. Dat te dezen sprake is van veranderde omstandigheden van prangende aard, in de zin als hiervoor onder 2.7 bedoeld, is, mede in aanmerking genomen dat de verdachte in dat verband niet meer heeft aangevoerd dan hiervoor onder 2.4 is weergegeven, zonder nadere motivering die ontbreekt, niet begrijpelijk. Het middel klaagt echter niet over dit motiveringsgebrek.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 09-06-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1494

Zaaknummer: 13/03139

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu, Y. Buruma, N. Jörg en V. van den Brink

Wetsartikelen: 5 Lpw

RECHTSPRAAK

De in de bewijsmiddelen vastgestelde feiten en omstandigheden rechtvaardigen het vermoeden van witwassen en gelet daarop mocht van verdachte worden verlangd dat hij een verklaring gaf voor de herkomst van het geld.

Het middel klaagt dat uit de bewijsvoering van het hof niet kan volgen dat de in de bewezenverklaring genoemde geldbedragen uit enig misdrijf afkomstig waren.

Dat geldbedragen die een verdachte voorhanden heeft gehad 'uit enig misdrijf afkomstig' zijn, kan, indien op grond van de beschikbare bewijsmiddelen geen rechtstreeks verband valt te leggen met een bepaald misdrijf, niettemin bewezen worden geacht indien het op grond van de vastgestelde feiten en omstandigheden niet anders kan zijn dan dat het geld uit enig misdrijf afkomstig is. Het is aan het Openbaar Ministerie om bewijs bij te brengen waaruit zodanige feiten en omstandigheden kunnen worden afgeleid (vgl. HR 13 juli 2010, ECLI:NL:HR:2010:BM0787, NJ 2010/456).

In de onderhavige zaak heeft het hof klaarblijkelijk geoordeeld dat de in de bewijsmiddelen vastgestelde feiten en omstandigheden het vermoeden van witwassen rechtvaardigen en dat, gelet daarop, van de verdachte mocht worden verlangd dat hij een verklaring gaf voor de herkomst van het geld. Aldus heeft het hof niet blijkt gegeven van een onjuiste rechtsopvatting omtrent de bewijslast van het ten laste gelegde bestanddeel 'afkomstig uit enig misdrijf'.

Het hof heeft voorts geoordeeld – kort gezegd – dat de verdachte over de door hem gestelde herkomst van de geldbedragen, waarnaar nader onderzoek is gedaan, wisselende en tegenstrijdige verklaringen heeft afgelegd en dat die verklaringen niet geloofwaardig zijn. In aanmerking genomen hetgeen het hof in 2.2.2 daaromtrent heeft overwogen, is dat oordeel niet onbegrijpelijk.

Het middel faalt.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 eerste lid EVRM in de cassatiefase is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Voorts doet de Hoge Raad uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 eerste lid EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van twaalf maanden.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze elf maanden en een week beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 09-06-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1500

Zaaknummer: 13/02797

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en H.A.G. Splinter-van Kan

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 420ter Sr

RECHTSPRAAK

Onterechte bewijsuitsluiting wegens het ontbreken van de mogelijkheid van een contra-expertise.

Het middel komt op tegen 's hofs oordeel dat de in het arrest genoemde stukken van het bewijs dienen te worden uitgesloten wegens het ontbreken van de mogelijkheid van een contra-expertise en dat zulks tot vrijspraak dient te leiden.

Op de gronden die zijn vermeld in HR 17 juni 2014, ECLI:NL:HR:2014:1451, *NJ* 2014/341 is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake het onder 1, 2 en 3 tenlastegelegde en verwijst de zaak naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 09-06-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1498

Zaaknummer: 13/04811

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en V. van den Brink

Wetsartikelen: 359a Sv

RECHTSPRAAK

Het hof heeft de vordering wijziging tenlastelegging onterecht toegewezen. Aan de in de bewezenverklaring voorkomende woorden 'bestemd tot het begaan van dat misdrijf' heeft het hof geen onjuiste betekenis toegekend.

Het middel klaagt dat het hof in de zaak met parketnummer 15/740639-12 de vordering tot wijziging van de tenlastelegging ten onrechte heeft toegewezen.

Bij de beoordeling van de vraag of sprake is van 'hetzelfde feit', dient de rechter in de situatie waarop artikel 68 Sr ziet de in beide tenlasteleggingen omschreven verwijten, en in de situatie waarop artikel 313 Sv ziet de in de tenlastelegging en de in de vordering tot wijziging van de tenlastelegging omschreven verwijten te vergelijken. Bij die toetsing dienen de volgende gegevens als relevante vergelijkingsfactoren te worden betrokken.

(A) De juridische aard van de feiten. Indien de ten laste gelegde feiten niet onder dezelfde delictsomschrijving vallen, kan de mate van verschil tussen de strafbare feiten van belang zijn, in het bijzonder wat betreft (i) de rechtsgoederen ter bescherming waarvan de onderscheidene delictsomschrijvingen strekken, en (ii) de strafmaxima die op de onderscheiden feiten zijn gesteld, in welke strafmaxima onder meer tot uitdrukking komt de aard van het verwijt en de kwalificatie als misdrijf dan wel overtreding.

(B) De gedraging van de verdachte. Indien de tenlasteleggingen respectievelijk de tenlastelegging en de vordering tot wijziging daarvan niet dezelfde gedraging beschrijven, kan de mate van verschil tussen de gedragingen van belang zijn, zowel wat betreft de aard en de kennelijke strekking van de gedragingen als wat betreft de tijd waarop, de plaats waar en de omstandigheden waaronder zij zijn verricht.

Uit de bewoordingen van het begrip 'hetzelfde feit' vloeit reeds voort dat de beantwoording van de vraag wat daaronder moet worden verstaan, mede wordt bepaald door de omstandigheden van het geval. Vuistregel is nochtans dat een aanzienlijk verschil in de juridische aard van de feiten en/of in de gedragingen tot de slotsom kan leiden dat geen sprake is van 'hetzelfde feit' in de zin van artikel 68 Sr.

Bij de toepassing van artikel 68 Sr en 313 Sv moet aan de hand van dezelfde maatstaf worden beoordeeld of sprake is van 'hetzelfde feit' (vgl. HR 1 februari 2011, ECLI:NL:HR:2011: BM9102, *NJ* 2011/394).

In het onderhavige geval is zowel het verschil in de rechtsgoederen ter bescherming waarvan de onderscheiden delictomschrijvingen strekken als het verschil in de strafmaxima die op de onderscheiden feiten zijn gesteld, dermate groot dat geen sprake kan zijn van 'hetzelfde feit' in de zin van artikel 68 Sr. Het hof heeft de vordering tot wijziging van de tenlastelegging dus ten onrechte toegewezen.

Het middel slaagt.

Het middel bevat de klacht dat het hof in de zaak met parketnummer 15/710851-12 een onjuiste betekenis heeft toegekend aan de in de bewezenverklaring voorkomende woorden 'bestemd tot het begaan van dat misdrijf', althans dat het hof de bewezenverklaring ontoereikend heeft gemotiveerd.

Bij de beantwoording van de vraag of de in artikel 46 eerste lid Sr vermelde voorwerpen, stoffen, informatiedragers, ruimten of vervoermiddelen (hierna gezamenlijk ook als 'voorwerpen' aan te duiden), afzonderlijk of gezamenlijk, naar hun uiterlijke verschijningsvorm 'zijn bestemd tot het begaan van het misdrijf' in de zin van deze bepaling, kan niet worden geabstraheerd van het misdadige doel dat de verdachte met het gebruik van die voorwerpen voor ogen had (vgl. HR 20 februari 2007, ECLI:NL:HR:2007:AZ0213).

Het hof heeft overwogen dat de inhoud van het gefilmde gesprek aan duidelijkheid niets te wensen overlaat en betrekking heeft op de voorbereiding van een overval (op het Holland Casino te Zandvoort). Daarin ligt als zijn oordeel besloten dat de met de hand getekende plattegrond die door de gefilmde gespreksdeelnemers, onder wie de verdachte, wordt bestudeerd en besproken naar zijn uiterlijke verschijningsvorm ten tijde van het handelen dienstig kan zijn voor het misdadige doel dat de verdachte en een ander met het gebruik van de plattegrond voor ogen hadden. Aldus heeft het hof niet blijk gegeven van een onjuiste opvatting omtrent de woorden 'bestemd tot het begaan van dat misdrijf' als bedoeld in artikel 46 eerste lid Sr. Dat oordeel is evenmin onbegrijpelijk, in aanmerking genomen dat het hof blijkens de bewijsoverweging heeft vastgesteld dat (i) tijdens het gefilmde gesprek onder meer gedetailleerd wordt gesproken over de meest wenselijke route, de wijze waarop men bij het geld wil komen en op welke wijze men zich na de overval van die plaats kan verwijderen zodat het risico van aanhouding gering is, (ii) in het gefilmde gesprek enkel de naam van het Holland Casino te Zandvoort wordt genoemd en (iii) de plattegrond sterke gelijkenis vertoont met de feitelijke situatie van het Holland Casino te Zandvoort en omgeving. De

bewezenverklaring is dus toereikend gemotiveerd.

Het middel faalt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak – voor zover aan zijn oordeel onderworpen – maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van de door de advocaat-generaal bij het hof op de voet van artikel 313 Sv gevorderde wijziging van de tenlastelegging, luidende als weergegeven in 2.2.2 alsmede de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 09-06-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1503

Zaaknummer: 14/00895

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: B.P. de Boer

Wetsartikelen: 46 Sr, 313 Sv en 68 Sr

RECHTSPRAAK

Voor een bewezenverklaring van mensenhandel moet komen vast te staan dat zowel sprake is van misbruik en/of uitbuiting als van (voorwaardelijk) opzet op de ten laste gelegde deelneming daaraan.

Het middel klaagt over de door het hof gegeven vrijspraak van het onder I ten laste gelegde.

Bij de beoordeling van het middel moet het volgende worden vooropgesteld. In cassatie kan niet worden onderzocht of de feitenrechter die de verdachte op grond van zijn feitelijke waardering van het bewijsmateriaal heeft vrijgesproken, terecht tot dat oordeel is gekomen.

Ingeval de rechter die over de feiten oordeelt het ten laste gelegde bewezen acht, is het aan die rechter voorbehouden om, binnen de door de wet getrokken grenzen, van het beschikbare materiaal datgene tot bewijs te bezigen wat hem uit het oogpunt van betrouwbaarheid daartoe dienstig voorkomt en terzijde te stellen wat hij voor het bewijs van geen waarde acht. Deze beslissing inzake die selectie en waardering, die – behoudens bijzondere gevallen – geen motivering behoeft, kan in cassatie niet met vrucht worden bestreden. Hetzelfde heeft te gelden in het tegenovergestelde geval dat de rechter op grond van de aan hem voorbehouden selectie en waardering van het bewijsmateriaal tot de slotsom komt dat vrijspraak moet volgen. Hieruit volgt dat het oordeel betreffende het al dan niet bewezen zijn van het ten laste gelegde, met de daartoe gegeven motivering, niet onbegrijpelijk genoemd zal kunnen worden op de grond dat het beschikbare bewijsmateriaal – al dan niet in verband met een andere uitleg van gegevens van feitelijke aard – een andere (bewijs)beslissing toelaat (vgl. HR 4 mei 2004, ECLI:NL:HR:2004:AO5061, NJ 2004/480).

De door het hof in zijn hiervoor onder 2.2.2 weergegeven motivering van de vrijspraak moet aldus worden verstaan dat voor een bewezenverklaring van mensenhandel moet komen vast te staan dat zowel sprake is van misbruik en/of uitbuiting als van (voorwaardelijk) opzet op de ten laste gelegde deelneming daaraan. Dat oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is toereikend gemotiveerd.

Het middel faalt. De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 09-06-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1504

Zaaknummer: 13/03572

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en N. Jörg

Wetsartikelen: 273f Sr

RECHTSPRAAK

Verdachte ten onrechte niet-ontvankelijk verklaard in hoger beroep.

Het middel keert zich tegen de niet-ontvankelijkverklaring van de verdachte in het hoger beroep.

In aanmerking genomen dat tijdig een appèlschriftuur houdende grieven is ingediend en dat uit de stukken van het geding niet volgt dat de verdachte de door hem bij appèlschriftuur opgegeven bezwaren niet wenst te handhaven, geeft het oordeel van het hof dat de verdachte niet-ontvankelijk moet worden verklaard in het hoger beroep omdat hij geen rechtens te respecteren belang bij voortzetting van het hoger beroep heeft, blijk van een onjuiste rechtsopvatting.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 09-06-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1495

Zaaknummer: 13/06206

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en V. van den Brink

Advocaten: R.I. Takens

Wetsartikelen: 416 Sv

RECHTSPRAAK

Onterechte bewijsuitsluiting wegens het ontbreken van de mogelijkheid van een contra-expertise.

Het middel komt op tegen 's hofs oordeel dat de in het arrest genoemde stukken van het bewijs dienen te worden uitgesloten wegens het ontbreken van de mogelijkheid van een contra-expertise en dat zulks tot vrijspraak dient te leiden.

Op de gronden die zijn vermeld in HR 17 juni 2014, ECLI:NL:HR:2014:1451, *NJ* 2014/341 is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 1, 2 en 3 tenlastegelegde en verwijst de zaak naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 09-06-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1502

Zaaknummer: 13/02273

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en V. van den Brink

Wetsartikelen: 359a Sv

RECHTSPRAAK

Vrijstelling van de inschrijfplicht als bedoeld in artikel 5 Leerplichtwet.

Het middel klaagt dat het hof ten onrechte heeft geoordeeld dat de verdachte met vrucht een beroep kon doen op een vrijstelling van de verplichting dat de jongere over wie de verdachte het gezag uitoefende, als leerling van een school was ingeschreven als bedoeld in artikel 5 aanhef en onder b Leerplichtwet 1969 (hierna ook: Lpw).

In 's hofs overwegingen ligt besloten dat de bij de verdachte levende bezwaren moeten worden aangemerkt als overwegende bedenkingen in de zin van artikel 5 aanhef en onder b Leerplichtwet 1969 tegen de richting van het onderwijs op alle binnen een redelijke afstand van de woning gelegen scholen. Nu de juistheid van dit oordeel niet is bestreden, moet daarvan in cassatie worden uitgegaan.

Het stelsel van de Leerplichtwet 1969 voorziet in beginsel niet in de mogelijkheid dat na ommekomst van de eerste leerplichtige periode dan wel het eerste leerplichtige schooljaar waarin geen kennisgeving is of kon worden gedaan houdende de verklaring dat, kort gezegd, tegen de richting van het onderwijs op alle op redelijke afstand van de woning gelegen scholen overwegende bedenkingen bestaan, voor een volgend schooljaar een dergelijke kennisgeving wordt gedaan teneinde alsnog een vrijstelling te verkrijgen (vgl. HR 17 april 2012, ECLI:NL:HR:2012:BV9201, *NJ* 2012/270).

De memorie van antwoord bij het wetsvoorstel dat heeft geleid tot voormelde wet houdt met betrekking tot mogelijke uitzonderingen het volgende in:

'Artikel 8, tweede lid. Inderdaad betekent deze bepaling, dat, wanneer een kind eenmaal op een school is geplaatst, het niet meer voor de vrijstelling bedoeld in dit artikel in aanmerking komt, tenzij het verhuist of er geen school voor voortgezet onderwijs is binnen redelijke afstand van de woning van dezelfde richting als de school voor gewoon lager onderwijs'. (*Kamerstukken II* 1967/68, 9039, 5, p. 14)

Deze in de memorie van antwoord bedoelde uitzondering heeft kennelijk het oog op de situatie waarin het door veranderde omstandigheden van prangende aard niet meer mogelijk is de jongere in te schrijven op een school met een richting van het aldaar gegeven onderwijs

waartegen geen overwegende bedenkingen bestaan, terwijl er binnen redelijke afstand van de woning geen andere school is waarop onderwijs wordt gegeven waartegen geen richtingsbezwaren bestaan. Deze uitzondering doet zich voor in de in de memorie van antwoord genoemde gevallen of in het geval dat de school waarop de jongere in het jaar voorafgaand aan de hiervoor bedoelde kennisgeving was ingeschreven, sluit. Dan richt de verklaring zich immers niet tegen (de richting van het onderwijs op) de school waarop de jongere in het jaar daaraan voorafgaand ingeschreven is geweest.

In het onderhavige geval is de jongere niet ingeschreven geweest op een school binnen redelijke afstand van de woning, maar op een school daarbuiten. De verklaring inhoudende de overwegende bedenkingen tegen de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning gelegen scholen, richt derhalve niet tegen de richting van de school waarop de leerling was ingeschreven. Blijkens de vaststelling van het hof doet zich hier kennelijk een uitzonderlijk geval voor dat op één lijn kan worden gesteld met de in de memorie van antwoord genoemde gevallen zodat alsnog met vrucht een beroep op vrijstelling op grond van artikel 5 aanhef en onder b Lpw kon worden gedaan omdat het voor de verdachte wegens veranderde omstandigheden van prangende aard niet meer mogelijk is de jongere in te schrijven op een school met een richting van het aldaar gegeven onderwijs waartegen geen overwegende bedenkingen bestaan.

Dit oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting zodat het middel faalt.

's Hof's oordeel steunt naar de kern gezien op de – door het hof niet nader onderzochte – omstandigheid dat de reisafstand tussen de woning en de school in Meppel waar de in de tenlastelegging genoemde jongere was ingeschreven, door veranderde omstandigheden 'te bezwaarlijk' is geworden. Dat te dezen sprake is van veranderde omstandigheden van prangende aard, in de zin als hiervoor onder 2.7 bedoeld, is, mede in aanmerking genomen dat de verdachte in dat verband niet meer heeft aangevoerd dan hiervoor onder 2.4 is weergegeven, zonder nadere motivering die ontbreekt, niet begrijpelijk. Het middel klaagt echter niet over dit motiveringsgebrek.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 09-06-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1493

Zaaknummer: 13/03138

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu, Y. Buruma, N. Jörg en V. van den Brink

Wetsartikelen: 5 Lpw

RECHTSPRAAK

Vrijstelling van de inschrijfplicht als bedoeld in artikel 5 Leerplichtwet.

Het middel klaagt dat het hof ten onrechte heeft geoordeeld dat de verdachte met vrucht een beroep kon doen op een vrijstelling van de verplichting dat de jongere over wie de verdachte het gezag uitoefende, als leerling van een school was ingeschreven als bedoeld in artikel 5 aanhef en onder b Leerplichtwet 1969 (hierna ook: Lpw).

In 's hofs overwegingen ligt besloten dat de bij de verdachte levende bezwaren moeten worden aangemerkt als overwegende bedenkingen in de zin van artikel 5 aanhef en onder b Leerplichtwet 1969 tegen de richting van het onderwijs op alle binnen een redelijke afstand van de woning gelegen scholen. Nu de juistheid van dit oordeel niet is bestreden, moet daarvan in cassatie worden uitgegaan.

Het stelsel van de Leerplichtwet 1969 voorziet in beginsel niet in de mogelijkheid dat na ommekomst van de eerste leerplichtige periode dan wel het eerste leerplichtige schooljaar waarin geen kennisgeving is of kon worden gedaan houdende de verklaring dat, kort gezegd, tegen de richting van het onderwijs op alle op redelijke afstand van de woning gelegen scholen overwegende bedenkingen bestaan, voor een volgend schooljaar een dergelijke kennisgeving wordt gedaan teneinde alsnog een vrijstelling te verkrijgen (vgl. HR 17 april 2012, ECLI:NL:HR:2012:BV9201, NJ 2012/270).

De memorie van antwoord bij het wetsvoorstel dat heeft geleid tot voormelde wet houdt met betrekking tot mogelijke uitzonderingen het volgende in:

'Artikel 8, tweede lid. Inderdaad betekent deze bepaling, dat, wanneer een kind eenmaal op een school is geplaatst, het niet meer voor de vrijstelling bedoeld in dit artikel in aanmerking komt, tenzij het verhuist of er geen school voor voortgezet onderwijs is binnen redelijke afstand van de woning van dezelfde richting als de school voor gewoon lager onderwijs'.
(*Kamerstukken II 1967/68, 9039, 5, p. 14*)

Deze in de memorie van antwoord bedoelde uitzondering heeft kennelijk het oog op de situatie waarin het door veranderde omstandigheden van prangende aard niet meer mogelijk is de jongere in te schrijven op een school met een richting van het aldaar gegeven onderwijs

waartegen geen overwegende bedenkingen bestaan, terwijl er binnen redelijke afstand van de woning geen andere school is waarop onderwijs wordt gegeven waartegen geen richtingsbezwaren bestaan. Deze uitzondering doet zich voor in de in de memorie van antwoord genoemde gevallen of in het geval dat de school waarop de jongere in het jaar voorafgaand aan de hiervoor bedoelde kennisgeving was ingeschreven, sluit. Dan richt de verklaring zich immers niet tegen (de richting van het onderwijs op) de school waarop de jongere in het jaar daaraan voorafgaand ingeschreven is geweest.

In het onderhavige geval is de jongere niet ingeschreven geweest op een school binnen redelijke afstand van de woning, maar op een school daarbuiten. De verklaring inhoudende de overwegende bedenkingen tegen de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning gelegen scholen, richt derhalve niet tegen de richting van de school waarop de leerling was ingeschreven. Blijkens de vaststelling van het hof doet zich hier kennelijk een uitzonderlijk geval voor dat op één lijn kan worden gesteld met de in de memorie van antwoord genoemde gevallen zodat alsnog met vrucht een beroep op vrijstelling op grond van artikel 5 aanhef en onder b Lpw kon worden gedaan omdat het voor de verdachte wegens veranderde omstandigheden van prangende aard niet meer mogelijk is de jongere in te schrijven op een school met een richting van het aldaar gegeven onderwijs waartegen geen overwegende bedenkingen bestaan.

Dit oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting zodat het middel faalt.

's Hof's oordeel steunt naar de kern gezien op de – door het Hof niet nader onderzochte – omstandigheid dat de reisafstand tussen de woning en de school in Meppel waar de in de tenlastelegging genoemde jongere was ingeschreven, door veranderde omstandigheden 'te bezwaarlijk' is geworden. Dat te dezen sprake is van veranderde omstandigheden van prangende aard, in de zin als hiervoor onder 2.7 bedoeld, is, mede in aanmerking genomen dat de verdachte in dat verband niet meer heeft aangevoerd dan hiervoor onder 2.4 is weergegeven, zonder nadere motivering die ontbreekt, niet begrijpelijk. Het middel klaagt echter niet over dit motiveringsgebrek.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 09-06-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1492

Zaaknummer: 13/03137

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu, Y. Buruma, N. Jörg en V. van den Brink

Wetsartikelen: 5 Lpw

RECHTSPRAAK

Onterechte bewijsuitsluiting wegens het ontbreken van de mogelijkheid van een contra-expertise.

Het middel komt op tegen 's hofs oordeel dat de in het arrest genoemde stukken van het bewijs dienen te worden uitgesloten wegens het ontbreken van de mogelijkheid van een contra-expertise en dat zulks tot vrijspraak dient te leiden.

Op de gronden die zijn vermeld in HR 17 juni 2014, ECLI:NL:HR:2014:1451, *NJ* 2014/341 is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 1, 2 en 3 tenlastegelegde en verwijst de zaak naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 09-06-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1496

Zaaknummer: 13/03587

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en V. van den Brink

Wetsartikelen: 359a Sv

RECHTSPRAAK

Het middel dat klaagt over de afwijzing door de rechtbank van het verzoek om de advocaten in de Georgische strafzaken van de opgeëiste persoon als getuigen te horen, slaagt, maar behoeft evenwel niet tot cassatie te leiden.

Het middel klaagt over de afwijzing door de rechtbank van het verzoek om de advocaten in de Georgische strafzaken van de opgeëiste persoon als getuigen te horen.

Gelet op het door de rechtbank genoemde arrest van de Hoge Raad van 26 maart 2013, ECLI:NL:HR:2013:BZ5399, *NJ* 2013/207 heeft zij met juistheid geoordeeld dat het horen van de advocaat die op de terechtzitting hetzij de verdachte als raadsman bijstaat, hetzij hem op de voet van (artikel 48 WED in verbinding met) artikel 398, onder 2° Sv vertegenwoordigt, hetzij hem als op de voet van artikel 279 Sv gemachtigde verdedigt – behoudens bijzondere gevallen – niet past in het Nederlandse stelsel van strafvordering. Anders dan de rechtbank heeft geoordeeld, is de advocaat die de opgeëiste persoon bijstaat of heeft bijgestaan in de strafzaak die tot het uitleveringsverzoek heeft geleid, in een uitleveringsprocedure als de onderhavige niet zonder meer aan te merken als de advocaat die 'op de terechtzitting' hetzij de opgeëiste persoon als raadsman bijstaat, hetzij hem vertegenwoordigt in de hiervoor bedoelde zin.

Voor zover het middel hierover klaagt, is het terecht voorgesteld.

Het arrest van HR 1 juli 2014, ECLI:NL:HR:2014:1496, *NJ* 2014/441, houdt omtrent de beoordeling van cassatieklachten over de motivering van de beslissing inzake een verzoek tot het horen van getuigen onder meer het volgende in: '2.35. Opmerking verdient in dit verband dat wanneer op een eerdere terechtzitting een verzoek is afgewezen en de rechter nadien constateert dat aan die afwijzing een gebrek kleeft ten aanzien van bijvoorbeeld de daarin gehanteerde beoordelingsmaatstaf, hij dit gebrek zal kunnen herstellen door op de latere terechtzitting het verzoek ambtshalve opnieuw aan de orde te stellen en indien het verzoek wordt gehandhaafd, daarover opnieuw te beslissen aan de hand van de ten tijde van die eerdere terechtzitting geldende beoordelingsmaatstaf doch met inachtneming van alle gegevens die inmiddels bekend zijn. Met deze herstelkans wordt de kwaliteit van de gedingvoering bevorderd en wordt ook voorkomen dat een strafzaak wordt behandeld en

afgerond terwijl reeds ten tijde van die behandeling en afronding vaststaat dat een eerder in die zaak gegeven beslissing lijdt aan een gebrek. (...)

In art. 80a RO is bepaald dat het beroep in cassatie niet-ontvankelijk kan worden verklaard op de grond dat de betrokkene klaarblijkelijk onvoldoende belang heeft bij het cassatieberoep. Daarom mag in gevallen waarin dat belang niet evident is, van de verdediging in redelijkheid worden verlangd dat zij in de cassatieschriftuur een toelichting geeft met betrekking tot het belang bij haar klacht. (...)

Bij de beoordeling van de afwijzing van een verzoek tot het oproepen van getuigen gaat het uiteindelijk om de vraag of de beslissing begrijpelijk is in het licht van – als waren het communicerende vaten – enerzijds hetgeen aan het verzoek ten grondslag is gelegd en anderzijds de gronden waarop het is afgewezen. (...)

Met inachtneming van de uit art. 80a RO voortvloeiende terughoudendheid bij de toetsing in cassatie in gevallen van waarin het belang bij vernietiging niet evident is, zal die toetsing zich daarom, meer dan vroeger het geval was, concentreren op de vraag of de beslissing van de feitenrechter ten aanzien van het al dan niet horen onderscheidenlijk doen oproepen van getuigen begrijpelijk is. Daarbij verdient opmerking dat die begrijpelijkheid in verband met de aan de feitenrechter voorbehouden weging en waardering van de omstandigheden van het geval in cassatie slechts in beperkte mate kan worden getoetst'.

Gelet op hetgeen hiervoor onder 2.5 is overwogen en gelet op hetgeen in de conclusie van de advocaat-generaal onder 31 tot en met 47 is vermeld behoeft het middel, hoewel gegrond, niet tot cassatie te leiden.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 09-06-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1497

Zaaknummer: 15/00010

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en V. van den Brink

Advocaten: G.G.J. Knoops

Wetsartikelen: 398 Sv en 279 Sv